

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

JAARPROGRAMMA 2012
Vergunningverlening en handhaving
bebouwde omgeving
en Advisering milieuruimte
Gemeente Dordrecht

Definitief
08-03-12

Inhoudsopgave

1.	Uitvoeringsprogramma 2012 Dordrecht	3
1.1	Algemeen	3
1.2	Toekomstige ontwikkelingen in wet- en regelgeving	3
1.3	Organisatorische ontwikkelingen	3
1.4	Regionale ontwikkelingen rond milieutaken	4
1.5	Evaluatie vernieuwend toezicht	4
1.6	Beleidswijziging Taakveld Bouwen	4
1.7	Mozaïek en Squit XO	5
1.8	Relatiebeheer	5
1.9	Financieel kader	5
1.10	Risicobeheersing	6
1.11	Ontwikkeling kwaliteit en professionaliteit	6
1.12	Verantwoording	7
2	Vergunningen en Meldingen	8
2.1	Inleiding	8
2.2	Wabo-procedures	9
2.3	Raming vergunningen en meldingen	9
2.4	Afwegingskader vergunningverlening	12
2.5	Bezwaar en beroep vergunningen en meldingen	13
2.6	Adviezen, ondersteuning en diverse bij de taken vergunningen en meldingen	14
3	Toezicht en Handhaving	16
3.1	Algemeen	16
3.2	Uitvoering in 2012	18
3.3	Geïntegreerde controles volgens integrale prioritering	19
3.4	Aanvullende sectorale controles	20
3.5	Prioriteiten 2012	20
3.6	Calamiteiten, meldingen en handhavingsverzoeken	22
3.7	Risico's	22
3.8	Adviezen, ondersteuning en diversen bij de taken toezicht en handhaving	23
4	Milieu en Ruimte	24
4.1	Algemeen	24
4.2	Werkprogramma vaste taken ('voorschottaken')	24
4.3	Offertetaken	25
4.4	Programma's	25
Bijlage A.	Werkprogramma vergunningen en meldingen	27
Bijlage B.	Programma Toezicht en Handhaving 2012	29
Bijlage C.	Budgetten Milieu en Ruimte	33
Bijlage D.	Themacontroles milieu	34
Bijlage E.	EV-controles	36
Bijlage F.	Planning & Control Kalender 2012	37

1. Uitvoeringsprogramma 2012 Dordrecht

1.1 Algemeen

Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de taakvelden vergunningen & meldingen en toezicht & handhaving van de bebouwde omgeving, waarin de werkzaamheden zijn weergegeven die de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid in dat jaar in uw opdracht uitvoert. Daarnaast worden ook de omgevingstaken die op het taakveld Milieu en Ruimte uitvoert opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Dit betreffen taken die zowel via de voorschotnota als op offertebasis bij u in rekening worden gebracht. Het programma geeft inzicht in de geplande prestaties binnen het budget, de kostenbeheersing en capaciteitsplanning en is de basis voor de voortgangsrapportages per kwartaal.

Dit programma is in overleg tussen uw gemeente en de omgevingsdienst opgesteld. In overeenstemming met de kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht (Bor) moet het college van burgemeester en wethouders het programma vervolgens vaststellen.

1.2 Toekomstige ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Met ingang van 1 april 2012 worden het Bouwbesluit 2003, de daarbij behorende ministeriële regeling, het Gebruiksbesluit, het Besluit aanvullende regels veiligheid wegtunnels en de gemeentelijke bouwverordening samengevoegd in geheel nieuw Bouwbesluit: het Bouwbesluit 2012. De aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit sloop wordt veranderd in een melding. Ook deze zal in het Bouwbesluit worden ondergebracht. Daarnaast moet er rekening worden gehouden met de periodieke wijzigingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) etc.

Met de invoering van de Wabo per 1 oktober 2010 is een aantal 'provinciale' bedrijven onder het bevoegd gezag van de gemeente gekomen. Op landelijk niveau is verankerd dat voor deze bedrijven de provincies verantwoordelijk blijven voor het milieudeel in de vergunning en het toezicht en handhaving daarvan, totdat er een landsdekkend netwerk is van regionale uitvoeringsdiensten.

1.3 Organisatorische ontwikkelingen

Met ingang van 1 januari 2011 zijn de taken van de toenmalige milieudienst en de uitvoeringstaken van de provincie Zuid-Holland ondergebracht in de zelfstandige Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland. Dit heeft geleid tot een nieuw dagelijks en algemeen bestuur. Ook is de rol van de bestuurscommissie verankerd.

In het CTA en de BC¹ is al meerdere malen gesproken over en ingestemd met de vorming van een nieuwe gemeenschappelijke regeling. In deze nieuwe regeling worden alle deelnemers weer "direct eigenaar" van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Tegelijkertijd treedt de regio ZHZ uit als eigenaar. De bestuurlijke besluitvormingsprocedure is begin 2012 in gang gezet.

---

¹ CTA staat voor contactambtenarenoverleg en BC staat voor bestuurscommissie

1.4 Regionale ontwikkelingen rond milieutaken

De gezamenlijke gemeenten in Zuid-Holland Zuid hebben in 2011 besloten om de kwaliteit van uitvoering van omgevingstaken met elkaar te bespreken en vast te stellen. Onderdeel ervan is het niveau van uitvoering van legalisering (vergunningen en algemene regels) en toezicht & handhaving. Op 13 oktober 2011 heeft in dat kader een conferentie plaatsgehad, waar de richting van verdere ontwikkeling is bepaald. In de loop van 2012 wordt met name definitief besloten over:

- 1) een regiobreed kader en aanpak/vormgeving voor vereenvoudigde afdoening van legaliseringprocessen.
- 2) regiobrede doelen (veiligheid en gezondheid) bij uitvoering van wettelijke milieutaken
- 3) en het regionaal minimum uitvoeringsniveau voor toezicht van milieutaken

Daarnaast kan elke individuele gemeente de activiteiten rondom de thema's duurzaamheid en leefbaarheid vaststellen.

1.5 Evaluatie vernieuwend toezicht

Onder de noemer "vernieuwend toezicht" is het nieuwe afwegingskader voor het integraal stellen van toezichtprioriteiten en het programmeren van de toezichttaken bouwen & wonen, brandveiligheid en milieu door het college in het najaar van 2010 vastgesteld. Het onderscheid tussen de afzonderlijke taakvelden wordt hiermee verlaten. De risico's van de 'omgevingsactiviteiten' in de stad worden integraal benaderd; ze leiden tot een integrale prioriteitsvolgorde van de activiteiten die in of vanuit een inrichting, gebouw of bouwwerk in Dordrecht worden ontplooid en worden vertaald naar geïntegreerde controles per activiteit. Daarbij zijn drie 'levensfasen' te onderscheiden: oprichten, gebruiken en beëindigen. Per activiteit en per levensfase is aan de hand van een integraal afwegingsmodel een risicoprofiel opgesteld en een risicoscore toegekend, waarbij zes bestuurlijke aandachtsvelden zijn meegewogen. Die zes bestuurlijke aandachtsvelden zijn veiligheid, gezondheid, leefbaarheid, duurzaamheid, economische schade en bestuurlijke gevoeligheid.

In 2011 is gestart met de gefaseerde implementatie van het nieuwe integrale afwegingskader en het doel is de systematiek vanaf 2013 volledig te hanteren. Sinds de geleidelijke invoering van de geïntegreerde controles is de nodige ervaring opgedaan en is een tussentijdse evaluatie op zijn plaats. Er is bijvoorbeeld gebleken dat voor de controles tijdens de bouwfase speciale aanvullende afspraken nodig zijn. De evaluatie zal in 2012 plaatsvinden.

1.6 Beleidswijziging Taakveld Bouwen

In het 2^e kwartaal zal het beleidsdocument Prioritering taakveld bouwen, als opvolger van "Kiezen staat vast" worden vast gesteld. Daarmee wordt een nieuw kader voorzien van financiële consequenties voor plantoetsing bepaald.

1.7 Mozaïek en Squit XO

Als BackOffice applicatie maakt de omgevingsdienst gebruik van Squit XO. Deze applicatie wordt gebruikt voor de taakvelden vergunningen & meldingen, en toezicht & handhaving. Daarnaast is het mogelijk om met deze applicatie adviezen te vragen aan de ambtelijke organisatie binnen de gemeente Dordrecht.

Mozaïek biedt de mogelijkheid om de status rond procedures bij te houden. De applicatie Squit XO is gekoppeld aan Mozaïek. De statuswijzigingen van aanvragen om omgevingsvergunning worden via deze koppeling gecommuniceerd met Mozaïek. De statuswijzigingen van aanvragen op het gebied van APV en bijzondere wetten worden "handmatig" aangepast. De aanvrager kan in Mozaïek de status van de procedure volgen.

1.8 Relatiebeheer

Binnen de omgevingsdienst zijn voor de gemeente vaste contactpersonen aangesteld. Voor onder andere het beantwoorden van zaakinhoudelijke vragen en het afstemmen van reguliere werkzaamheden is er een ambtelijk accountmanager. Als aanvulling hierop is sinds 2011 een bestuurlijk relatiemanager per gemeente benoemd. De bestuurlijk relatiemanager is dienstbreed het eerste aanspreekpunt voor het behandelen van bestuurlijke onderwerpen.

Tabel 1.1 Contactpersonen

	Ambtelijk accountmanager	Bestuurlijk relatiemanager
Taakveld Vergunningen en Meldingen	H. Nijhof	R. Visser
Taakveld Toezicht en Handhaving	C. Hardy	R. Visser
Taakveld Milieu en Ruimte	A. van Driest	R. Visser

1.9 Financieel kader

In het uitvoeringsprogramma worden afspraken vastgelegd over de prestaties die onder de noemer wettelijke taken worden geleverd. De verwachte kosten gemoeid met uitvoering van het programma worden per kwartaal vooraf in rekening gebracht. Buiten het kader van de wettelijke taken worden vooral projecten uitgevoerd op het taakveld milieu en ruimte, in samenwerking met uw gemeente. Een klein deel van deze projecten wordt gefinancierd vanuit de voorschottaken.

Het door uw gemeente beschikbaar gestelde budget wordt jaarlijks, met inachtneming van het vastgestelde uurtarief, vertaald in een hoeveelheid directe uren. Deze directe uren bepalen de maximale inzet op de verschillende taakvelden. In dit programma is rekening gehouden met een uurtarief van € 98,50. Recent is het uurtarief is voor 2012 echter vastgesteld op € 99,64².

² Opbouw uurtarief € 98,50+€ 1,14 (tijdelijke tariefsverhoging zie brief d.d. 23-02-2012)

Tabel 1.2 Samenvatting financieel kader 2012

Wettelijke voorschottaken 2012	
compensatie 6/10 deel overschrijding 2009	€ 189.591
10% inzet voor algemene taken	€ 95.612
Vergunningen en meldingen	€ 2.409.509
Toezicht en handhaving	€ 1.986.436
Milieu en ruimte	€ 378.171
Totaal	€ 5.059.317

Tabel 1.3 Herkomst budgetwijzigingen 2012

Structureel	budget	Eenmalig	budget
KCC	€-71.000,-		
JKC	€-103.211,-		
WBB	€+200.000,-		
		Restant Wabo invoering	€+80.000,-
		WBB 2011	€+200.000,-
		Compensatie 2009	€-189.591,-

1.10 Risicobeheersing

Bij het opstellen van dit programma is gebleken dat het beschikbare budget onvoldoende is om alle taken die door de wetgever aan het gemeentelijk bevoegd gezag zijn opgelegd *volledig* uit te voeren. De laatste jaren is het de praktijk dat er minder geld beschikbaar is, dan gewenst voor de uitvoering. Het maken van keuzes is dus noodzakelijk. Nieuw is dat dit uitvoeringsprogramma duidelijk inzicht geeft in de keuzes die worden voorgesteld. Bij de vaststelling van het programma door het college worden deze keuzes bestuurlijk bekrachtigd. In de hoofdstukken 2 en 3 wordt teruggekomen op de voorgestelde keuzes.

1.11 Ontwikkeling kwaliteit en professionaliteit

In het Integraal Handhavingsprogramma 2011-2015 van de gemeente Dordrecht zijn kwaliteitseisen opgenomen, zoals deze landelijk gelden voor uitvoeringstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het jaarplan Integrale Handhaving 2012 van de gemeente is aangegeven welke ontwikkelingen in 2012 worden ingezet. Voor OZHZ gaat het in 2012 om de volgende acties:

- Per 2012 worden aantallen, resultaten en (nalevings)-effecten ook voor bouw- en brandveiligheid bijgehouden.
- In 2012 wordt een ISO-audit uitgevoerd.
- Er wordt een integrale nalevingsstrategie opgesteld.
- Doorontwikkeling van het landelijk model toezichtsprotocol.
- In samenwerking met het JKC worden protocollen opgesteld voor de behandeling van handavings- en WOB-verzoeken.
- Verbeterslag gebruik van Squit XO.
- In 2012 wordt 'vernieuwing toezicht' voor tenminste 60% van het budget toegepast. Per 2013 volledige toepassing.
- In 2011 is monitoring voor bouw- en brandveiligheid verbeterd. Dit komt tot uitdrukking in het jaarverslag 2011.

Op de werkzaamheden die de omgevingsdienst in 2012 voor uw gemeente uitvoert is het volgende van toepassing:

- Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving voldoet aan de wettelijke vereisten, rekeninghoudend met de bestuurlijke afwegingen die zijn gemaakt.
- De speerpunten zijn de kwaliteit en doorlooptijd van de producten.
- De vergunningen zijn van zodanige kwaliteit dat ze voor 98% 'Raad van State-proof' en handhaafbaar zijn.
- In 2012 is de doelstelling om lopende het jaar ervoor te zorgen dat de procedures voor 95% binnen de daarvoor geldende wettelijke of afgesproken termijnen worden afgehandeld.
- Gestreefd wordt dat het van rechtswege van kracht worden van een vergunning wordt voorkomen.
- Nieuwe wet- en regelgeving wordt geïmplementeerd, indien nodig, in overleg met de gemeenten. U wordt geïnformeerd over eventuele gevolgen van nieuwe wet- en regelgeving.

1.12 Verantwoording

Maandelijks vindt overleg plaats tussen de omgevingsdienst en de gemeente waarin de voortgang van het programma wordt besproken. Voorafgaand aan dit ambtelijk voortgangsoverleg vindt financieel overleg plaats. Viermaandelijks stelt de omgevingsdienst een voortgangsrapportage over de uitgevoerde werkzaamheden op, waarin inzicht wordt gegeven in de feitelijke uitputting van het jaarbudget en het eventueel uit eerdere jaren overgehevelde budget ([zie ook bijlage F voor de planning en control kalender](#)). Een maal per jaar zal inzicht gegeven worden in de aantallen vergunningen, meldingen en toezichtsacties, resultaten en (nalevings-)effecten.

Na afloop van het jaar vindt afrekening plaats. Daarbij wordt gekeken naar de prestatie ten opzichte van het voor dat jaar beschikbare budget. Normaal vindt bij een prestatie binnen een bandbreedte van 90 -110% geen bij- of terugbetaling plaats, maar wordt het verschil overgeheveld naar het volgende jaar. In 2012 wordt hier van afgeweken. Er is afgesproken dat de prestatie, evenals in 2011, kleiner of gelijk zijn moet aan 100%.

2 Vergunningen en Meldingen

2.1 Inleiding

Het behandelen van vergunningen en meldingen is een wettelijke taak. De wetgever geeft binnen diverse wetten die van toepassing zijn wettelijke doelstellingen, zoals:

- correcte volledigheidstoets waarbij een aanvrager wordt geïnformeerd over de vergunningen die nodig zijn om zijn project/activiteit te realiseren;
- beoordeling van de aanvraag aan geldende wet- en regelgeving;
- volledige besluitvorming op de aanvraag.

Bij de genoemde doelstellingen staat de klantgerichtheid en klanthelderheid voorop. Hiermee wordt bedoeld dat bij vergunningverlening de rechten van de aanvrager hoog in het vaandel staan. Maar aan de andere kant wordt de aanvrager ook gewezen op zijn plichten. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan de vereisten waaraan ontvankelijke aanvragen moeten voldoen. Aanvragen die na een verzoek om aanvulling niet op de gevraagde wijze worden aangevuld, zullen niet in behandeling worden genomen.

Voor tijdige besluitvorming is het van belang dat er voldoende capaciteit is en dat de interne en externe processen en ICT-voorzieningen op orde zijn.

In totaal is voor 2012 een budget van € 2.409.509 beschikbaar, dat overeenkomt met een inzet van ca. 24.182 uur. Deze capaciteit wordt als volgt onderverdeeld.

Tabel 2.1 Totaal overzicht Vergunningen en Meldingen

Totaal overzicht	begroot
<i>omgevingsvergunningen</i>	€ 1.580.765
<i>Drank en Horeca en APV Bijzondere wetten</i>	€ 354.640
<i>Huisvestingsverordening</i>	€ 27.562
<i>Meldingen</i>	€ 144.791
<i>Rechtsbescherming</i>	€ 91.553
<i>Adviezen, ondersteuning en diversen</i>	€ 210.198
totaal	€ 2.409.509

2.1.1 Front office & back office

De Stadswinkel, het KCC (Klant Contact Centrum) van de gemeente Dordrecht vervult de rol van front office. In overleg met het KCC zijn afspraken gemaakt over de behandeling van de vragen. Voor sommige dossiers treedt de omgevingsdienst ook op als front office. Uit een evaluatie van 2011 is gebleken dat de rolinvulling en taakverdeling nog verdergaande verbetering en verduidelijking noodzakelijk is. Hiervoor is in 2012 tijd gereserveerd.

De beantwoording van vragen vindt plaats via de diverse kanalen zoals het Dordrecht heeft *Antwoord*® - concept, telefonische dienstverlening en klantcontact aan het loket in de stadswinkel. De omgevingsdienst vervult vooral de rol van back office. Producten op het gebied van vergunningverlening worden hier afgehandeld. Bij complexe vragen adviseert de back office de front office cq. neemt de OZHZ de regie over.

2.2 Wabo-procedures

Met ingang van 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) van kracht. Veel aanvragen om vergunning vallen onder deze wet. Deze wet en bijbehorende regelgeving zijn aan tussentijdse wijzigingen onderhevig. Zo zijn er bepaalde afvalbedrijven van provinciaal bevoegd gezag veranderd in gemeentelijk bevoegd gezag. Maar naar aanleiding van een wijziging van de wetgeving is een deel van deze bedrijven weer onder het bevoegd gezag van de provincie gekomen.

De aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit sloop zal met ingang van 1 april 2012 veranderen naar meldingsplicht. Deze melding is verankerd in het Bouwbesluit

Als meldingen geen relatie hebben met een Wabo-procedure, worden ze als zelfstandig product behandeld. Hierbij moet naast de genoemde meldingen op grond van de Wet milieubeheer gedacht worden aan meldingen in het kader van het gebruiksbesluit. Met ingang van 1 april 2012 wordt de melding brandveilig gebruik ook ondergebracht in het Bouwbesluit.

Tijdige besluitvorming is bij Wabo-procedures van essentieel belang. Bij reguliere procedures zal in geval van niet tijdig beslissen de vergunning van rechtswege zijn verleend. Hierdoor kunnen dan wel bouwleges worden geïnd. Voor de reguliere en uitgebreide procedures is een ingebrekestelling op grond van de Wet dwangsom mogelijk, hetgeen kan leiden tot een betalingsverplichting van het bevoegd gezag aan de aanvrager.

2.3 Raming vergunningen en meldingen

De besteding van het budget is voor het taakveld van vergunningen en meldingen grotendeels afhankelijk van externe factoren. Het aantal ontvangen aanvragen en meldingen is niet te sturen en daarnaast afhankelijk van initiatieven van burgers en bedrijven en het gevolg van toezichtacties. De genoemde getallen moeten dan ook als indicatief worden beschouwd. Bij de raming van het aantal producten is uitgegaan van resultaten van voorgaande jaren en zijn de (verwachte) ontwikkelingen in het werkveld meegenomen.

Binnen deze paragraaf wordt via een sectorale benadering ingegaan op de afzonderlijke producten milieugerelateerd, bouwgerelateerd, brandveiligheid en APV en bijzondere wetten. Het zal duidelijk zijn dat met de komst van de Wabo de nodige dwarsverbanden mogelijk zijn, die vragen om een goede coördinatie.

2.3.1 Aanvragen om milieugerelateerde omgevingsvergunningen en AMvB-meldingen

Binnen de sector milieugerelateerde omgevingsvergunningen en -meldingen is een werkprogramma opgesteld. Dit werkprogramma met de daarbij behorende toelichting is terug te vinden in bijlage A. De producten die voor 2012 op het programma staan zijn in ieder geval:

- afronden lopende vergunningprocedures;
- behandeling aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel Milieu;
- behandelen AMvB meldingen;
- ontheffing route gevaarlijke stoffen;
- oppakken actualisaties.

Voor deze producten geldt dat ze afgehandeld zullen worden conform de kwaliteitscriteria zoals deze in het eerste hoofdstuk zijn beschreven. Bijzonderheden worden in de daarvoor bestemde rapportages opgenomen en significante afwijkingen in bestedingen per procedure worden actief gecommuniceerd met de ambtelijk contactpersoon van de gemeente. De verwachting is dat enkele procedures bijzondere tijd en aandacht vragen, met name de koffiebranderij I.C.S. en het spoorwegemplacement van Prorail. Geconstateerde illegale situaties zullen worden opgepakt, waarbij speciale aandacht zal zijn voor bedrijven met opslag van gevaarlijke stoffen.

Voor AMvB-meldingen geldt dat de doorlooptijd een belangrijk punt van aandacht is. Zeker in de gevallen dat er sprake is van afstemming met een omgevingsvergunning voor het onderdeel bouw, wordt aan een spoedige afhandeling prioriteit gegeven. Bedrijven die relevante milieuhygiënische risico's met zich meebrengen of waarbij twijfel over de juistheid van de melding bestaat, zullen worden bezocht. Daarnaast wordt bij bepaalde meldingen onderzocht of er noodzaak is voor een akoestisch onderzoek (bijv. in het kader van zonebeheer).

Voor actualisaties geldt dat de bedrijven, die binnen budget kunnen worden opgepakt, zullen worden bezocht en afhankelijk van de bevindingen zal worden bepaald of en welke procedure noodzakelijk is. Hierbij zal er gebruik worden gemaakt van de nog nader uit te werken werkwijze op basis van het nieuwe regionaal uitvoeringsniveau. Daarna zal follow-up plaatsvinden door het actief aanschrijven op het indienen van een aanvraag of melding (en het afhandelen hiervan), dan wel door ambtshalve een aanpassing van de aanwezige vergunning aan de actuele wet- en regelgeving te doen.

Voor alle bedrijfsbezoeken geldt dat de vergunningverlener zich niet opstelt als adviseur van het bedrijf, maar wel als representatief vertegenwoordiger van het bevoegd gezag, waarbij de ondernemer actief wordt geïnformeerd over aspecten welke voor hem/haar van belang zijn.

2.3.2 Aanvragen om bouwgerelateerde omgevingsvergunningen (Wabo)

Binnen de sector bouwgerelateerde omgevingsvergunningen en -meldingen is eveneens een werkprogramma opgesteld. Dit werkprogramma is terug te vinden in bijlage A. De producten die voor 2012 op het programma staan zijn in ieder geval:

- sectorale behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel Bouw (oude bouwvergunning);
- sectorale/integrale behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel monument;
- sectorale behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel sloop³;
- sectorale behandeling van aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel vellen van een houtopstand en het maken van een inrit.

Voor de onderdelen monument, vellen van een houtopstand en het maken van een inrit vraagt de omgevingsdienst advies aan de betreffende afdeling van de gemeente.

Diverse combinaties binnen bovengenoemde opsomming, en met de onderdelen milieu en brandveiligheid zijn mogelijk. Binnen dit taakveld staat de omgevingsdienst voor de uitdaging om de werkzaamheden binnen budget uit te voeren.

Wel wordt verwacht dat er in 2012 er een aantal procedures de nodige aandacht zullen vragen. Hierbij moet met name gedacht worden aan de "ark van Noach", de Moskee en de renovatie van Kunstmin. Van uit de thematiek kamerverhuur zal ook in 2012 nog de nodige inzet worden gevraagd.

---

³ Zoals eerder aangegeven wordt de aanvraag om omgevingsvergunning met ingang van 1 april 2012 een sloop melding.

Daarnaast zal de nieuwe bioscoop en parkeergarage de aandacht vergen. Voorgesteld wordt dat binnen de bouwsom extra middelen vanuit het project worden vrijgemaakt voor de extra service, die de aanvrager wenst.

Voor 2012 is met de brandweer afgesproken dat de advisering rond bouwplannen overeenkomstig de oude werkwijze wordt voortgezet. Dit houdt in dat de brandweer alle bouwplannen anders dan grondgebonden woningen en bouwwerken geen gebouwen zijnde voorziet van een advies.

Ook het aspect restwarmte zal in 2012 waarschijnlijk aan de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunningen worden toegevoegd. Restwarmte is zoals bekend een speerpunt van uw college. De afvalverbrandingsinstallatie van de HVC aan de Baanhoekweg zal warmte gaan leveren aan in eerste instantie ca. 4000 gebouwen (vooral woningen). OZHZ zal gaan toetsen of de aanvragen om omgevingsvergunning voldoen aan de aansluitplicht op restwarmte zoals opgenomen in de Bouwverordening.

2.3.3 Huisvestingsverordening

Door budget vanuit andere taakvelden over te hevelen naar dit taakveld zijn de tekorten weggewerkt en ziet het er naar uit dat het benodigd budget in overeenstemming is met het beschikbare budget. Op basis van de voortgangsrapportages wordt gekeken of de prognose gestand kan blijven.

2.3.4 Aanvragen en meldingen met een brandveiligheidscomponent

Op basis van ervaring is de hoeveelheid activiteiten ingeschat. Zoals het er nu naar uitziet lijken de activiteiten binnen dit taakveld in overeenstemming met het beschikbare budget. Op basis van de voortgangsrapportages wordt dit gemonitord.

Met ingang van 2012 wordt er bij evenementen een gebruiksvergunning afgegeven op grond van de brandbeveiligingsverordening. Tot 2012 werd er geen vergunning verleend maar werd brandveiligheid als advies opgenomen in de evenementenvergunning. Door afgeven van een vergunning is toezicht en handhaving op dit gebied veel beter te organiseren.

Belangrijk hierbij is dat er voor de burger of bedrijf geen lastenverzwaring ontstaat. Elke aanvraag voor een evenement wordt, indien noodzakelijk, tevens aangemerkt als een aanvraag om gebruiksvergunning op grond van de Brandbeveiligingsverordening.

2.3.5 Aanvragen APV en bijzondere wetten

Het beschikbare budget is ten opzichte van vorige jaar naar beneden bijgesteld. Naar verwachting is het voldoende om de taken uit te voeren. Om binnen de budgettaire kaders te blijven worden in samenspraak met het KCC en OOV nadere afspraken gemaakt over de invulling van de front- en back-office principes. Op basis van de voortgangsrapportages zal worden gekeken of de verwachting gerechtvaardigd is.

In samenwerking met het KCC is in 2011 gewerkt aan het digitaal afhandelen van kleine evenementen. In 2012 zal het team dat zich binnen de omgevingsdienst bezighoudt met dit taakveld nog meer invulling geven aan de back office gedachte.

Gemeentelijke prioriteit

In 2012 wordt er extra inzet gepleegd op het onderdeel Bibob. Alle coffeeshops in de stad hebben een nieuwe vergunning nodig en zal er een Bibob onderzoek worden uitgevoerd. Vanuit de gemeente is er extra budget beschikbaar gesteld om deze taak uit te voeren.

2.4 Afwegingskader vergunningverlening

Vergunningverlening vindt plaats in een “omgeving” waar veel veranderingen plaatsvinden. De beoordeling beslaat een groot terrein. Deze omstandigheden vragen om een gestructureerde inzet van mensen en middelen. Beoordeling van plannen vindt onder andere plaats op basis van de Wabo, Wet milieubeheer, APV en bijzondere wetten, Gebruiks- en Activiteitenbesluit, Besluit landbouw milieubeheer en diverse ministeriële regelingen. Dit vraagt op de korte en de lange termijn om keuzes. Het is namelijk binnen een dynamische omgeving, niet mogelijk om alle aanvragen om omgevingsvergunning voor de volle 100% te beoordelen. Daarnaast krijgen OZHZ mogelijk nog te maken met landelijke bezuinigingen. Dit vraag om creativiteit en flexibiliteit van opdrachtnemer en opdrachtgever.

In het navolgende deel van het uitvoeringsprogramma wordt per taakveld omschreven hoe invulling zal worden geven aan deze uitdaging. Daarnaast is inzichtelijk gemaakt welke risico's er kleven aan de voorgestelde oplossing. Hierbij wordt alleen ingegaan op die sectoren waar dit een probleem is.

2.4.1 Afwegingen aanvragen en meldingen met een milieucomponent

Zoals eerder is aangegeven is besloten om regionaal de kwaliteit van uit voering van omgevingstaken met elkaar te bespreken en vast te stellen. Een belangrijk onderdeel hiervan is het niveau van uitvoering van legalisering (vergunningen en algemene regels). In 2012 zal definitief beleid worden opgesteld, waarmee de nieuwe regionale prioritering rond aanvragen voor de activiteit WM wordt uitgewerkt. Op basis van deze nieuwe prioritering, lees gewijzigde aanpak van afhandeling kan een efficiëntieslag worden gemaakt. De verwachting is dat hiermee een deel van het tekort kan worden opgevangen. De besluitvorming rond dit nieuwe beleid heeft echter nog niet plaatsgevonden. De opdrachtgever heeft gevraagd vooruitlopend hierop te anticiperen.

2.4.2 Afwegingen aanvragen en meldingen met een bouwcomponent

Al sinds 2010 wordt binnen dit taakveld gezocht naar een balans tussen de inzet van mens en middelen, het eind product en risicobeperking. Op 10 oktober 2006 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht ingestemd met beleidsplan Vergunningen en handhaven bouwregelgeving gemeente Dordrecht 2006-2010. Begin 2011 is geconstateerd dat dit beleid niet meer voldoet. In 2011 is hierom een begin gemaakt om nieuw beleid op te stellen. In afwachting hiervan is voor 2011 en het eerste kwartaal van 2012 is afgesproken om alle aanvragen om omgevingsvergunning voor het onderdeel bouw die betrekking hebben op grond gebonden woningen en bouwwerken geen gebouwen zijnde (reclames) niet meer te toetsen aan het Bouwbesluit.

De lijn van het nieuw beleid is om de keuzes af te wegen in de landelijk gedragen BRIS-toets (CKB-matrix). BRIS-toets is ontstaan uit CKB, Collectieve Kwaliteitsnormering Bouwvergunningen. Het CKB is opgezet door de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland. De druk op de bouw- en woningtoezichten om meer inzicht te geven in de kwaliteit van een verleende vergunning was aanleiding hiertoe. Met de bestaande capaciteit aan mensen en middelen kunnen gemeenten lang niet alles toetsen aan een bouwvergunning.

Het zelfnormeringstraject moet naar zowel het gemeentebestuur als de inspecties van het ministerie van I en M duidelijk maken wat er wordt getoetst en hoe intensief dit gebeurt. Door de voorschriften te prioriteren en deze op een gestructureerde wijze te ontsluiten ontstaat er een realistisch werkpakket. Dit zal naar verwachting een belangrijke verbetering opleveren van de kwaliteit van bouwvergunningen en met name veiligheidsaspecten beter waarborgen.

Kort samengevat luiden van het CKB de doelstellingen als volgt:

- Volledige toetsing aan eisen Bouwbesluit;
- Eenduidige toetsing in heel Nederland
- Vastlegging beleid gemeente;
- Verantwoordelijkheid op de juiste plek;
- Borging van sturing, verantwoording en transparantie.

In het eerste kwartaal van 2012 wordt er een aantal scenario's uitgewerkt en voorgelegd aan het bestuur. Elk scenario kent een benodigd budget met bijbehorende risico's van laag naar hoog.

2.4.3 Resumé en risico's

Aanvragen om omgevingsvergunning voor de activiteit bouw en milieu vragen om nieuw beleid. In 2012 wordt dit inclusief risicoafweging en budgettaire consequenties uitgewerkt. Risico's kunnen inhoudelijk zijn maar ook financieel en bestuurlijk. Het nieuwe beleid voor de activiteit bouwen is in het 2^e kwartaal gereed. Voor de activiteit milieu wordt dit medio 2012 verwacht.

2.5 Bezwaar en beroep vergunningen en meldingen

De OZHZ zal in 2012 het college van burgemeester en wethouders van Dordrecht vertegenwoordigen bij:

- bezwaarschriftprocedures gericht tegen de weigering/verlening van vergunningen en het nemen/weigeren van handhavingsbesluiten;
- mediationtrajecten voorafgaand aan bezwaar en in de beroepsfase;
- beroepszaken waarin de juridische vertegenwoordiging wordt gedaan door het Juridisch Kenniscentrum als inhoudelijk adviseur.

Voor het onderdeel bezwaar en beroep wordt een financieel risico gelopen. Het oppakken van dergelijke procedures is een verplichting en zal altijd doorgang vinden. Op basis van de voortgangsrapportages zal gemonitord moeten worden hoe de financiële realisatie zich verhoudt tot het beschikbare budget en het aantal zaken. Daarnaast zal er afstemming plaatsvinden tussen het JKC, de gemeente Dordrecht en OZHZ over een mogelijke efficiëntieslag rond de afhandeling van bezwaar- en beroepsprocedures.

2.6 Adviezen, ondersteuning en diverse bij de taken vergunningen en meldingen

2.6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de werkzaamheden beschreven die ondersteunend zijn aan de taken op het gebied van vergunningen en meldingen. De deelproducten zijn samengevat in 4 hoofdgroepen:

- Advies wettelijke taken vergunningen en meldingen
- Uitvoeringsbeleid wet- en regelgeving
- Aanpassing verordeningen
- overig

2.6.2 Toelichting en beschrijving

Ad-hoc advies wettelijke taken milieu- en bouwtaken vergunningen en meldingen

Vragen op het gebied van milieu, bouw en sloop van gemeenten en bedrijven die niet direct aan een lopende zaak te relateren zijn, vallen onder Ad-hoc advies. Zie ook bijlage A.

Procedures andere overheden

Het komt voor dat binnen de gemeentegrenzen door een ander bestuursorgaan (Rijkswaterstaat, provincie etc.) een procedure wordt gevoerd, waarbij het van belang is dat wordt bekeken of de belangen van de gemeente niet door deze procedure worden geschaad.

Wabo-coördinatie / inrichten OLO

Voor de onderdelen slopen, kappen en/of inrit moet het Omgevingsloket-Online (OLO) worden ingericht met het lokale beleid. Ook in 2012 zal de introductie van Squit XO binnen de Dordtse organisatie worden doorgezet. Squit XO wordt het systeem waarmee zaakgericht tussen de OZHZ en gemeente Dordrecht wordt gecommuniceerd.

Beleid overig en uitvoeringsbeleid wet- en regelgeving

Als wetgeving wijzigt, wordt bekeken of binnen de omgevingsdienst aanpassingen van uitvoeringsbeleid, het kwaliteitshandboek en werkinstructies noodzakelijk zijn.

Afwegingen aanvragen en meldingen met een bouwcomponent

In 2012 wordt het bouw- en handavingsbeleidsplan 2006-2010 herzien. Het zwaartepunt ligt binnen het taakveld vergunningverlening. Bij deze aanpassing wordt rekening gehouden met de effecten ten gevolgen van het vernieuwend toezicht. Door de opdrachtgever is specifiek voor deze opdracht extra budget beschikbaar gesteld.

WOB verzoeken

Voor 2012 wordt er gerekend op de nodige WOB verzoeken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere verzoeken en verzoeken vanuit de thematiek kamerverhuur. Deze laatste doelgroep zorgt op dit moment voor een forse claim op het budget. Het oppakken van dergelijke procedures is een verplichting en zal altijd doorgang moeten vinden. Op basis van de voortgangsrapportages wordt gemonitord hoe de financiële realisatie zich verhoudt tot het beschikbare budget en het aantal zaken.

Advies verordeningen overig

Door de komst van het nieuw Bouwbesluit zal de gemeentelijke Bouwverordening moeten worden aangepast. Voor 2012 is hier een deel van het budget hiervoor vrijgemaakt.

Advies aanpassing legesverordening

Ieder jaar wordt de legesverordening herzien. De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid levert hier een bijdrage aan. Ook wordt meegewerkt aan een voorstel met betrekking tot de kostendekkendheid van de legesverordening. Door de opdrachtgever is specifiek voor deze opdracht extra budget beschikbaar gesteld.

Advies verordeningen overig

De omgevingsdienst ontvangt enkele malen per jaar van de gemeente het verzoek om advies uit te brengen n.a.v. een voorgenomen wijziging van een verordening, zoals de bouwverordening of de erfgoedverordening. Voor de verwachte aanpassing van de legesverordening zijn specifieke uren geraamd.

Juridisch advies overig

De omgevingsdienst ontvangt enkele malen per jaar het verzoek om juridisch advies te geven in relatie tot de werkzaamheden die de dienst uitvoert voor de gemeente. Voorbeelden hiervan zijn het juridisch toetsen van of adviseren over welstandsregels, bestemmingsplannen of horecabeleidsregels.

Bestuurlijke advisering

De omgevingsdienst ontvangt diverse malen per jaar verzoeken om informatie voor zogenaamde Raadsinformatiebrieven.

KCC en Ondernemersloket

De omgevingsdienst zal in 2012 nog meer de rol van back office in gaan vullen voor de stadswinkel (KCC). Een deel van het budget is vrijgemaakt om deze back office rol in te vullen.

Antwoord

De omgevingsdienst levert informatie over haar taken ten behoeve van de Dordrecht heeft *Antwoord*® - pagina's op de gemeentelijke website. Gezamenlijk worden deze pagina's onderhouden.

JKC

In het DVO uit 2008 is afgesproken dat het Juridisch Kenniscentrum (JKC) van het SCD de procesregie voert bij de afhandeling van bezwaar en beroepszaken. In 2012 zal afstemming plaatsvinden tussen het JKC, de gemeente Dordrecht en OZHZ over een mogelijke efficiëntieslag rond de afhandeling van bezwaar en beroepsprocedures.

3 Toezicht en Handhaving

3.1 Algemeen

De gemeente Dordrecht beschrijft in haar Integraal handhavingprogramma 2011-2015 de visie op handhaving, de beleidskaders, de prioriteiten en doelstellingen voor de betreffende periode. De gemeentebrede visie op handhaving is hierin in één zin samengevat: Handhaving door de gemeente is selectief, slagvaardig en samenwerkend en wordt onafhankelijk, transparant en professioneel uitgevoerd.

De uitvoering van toezicht- en handhavingstaken op het gebied van bouwen (incl. slopen), brandveiligheid en milieu door de omgevingsdienst vallen in het Integraal Handhavingprogramma 2011-2015 binnen cluster A: Inrichtingen, gebouwen en bouwwerken, oftewel de bebouwde omgeving. Voor de APV-gerelateerde werkzaamheden verzorgt de omgevingsdienst het bestuursrechtelijke handhavingstraject. Het toezicht op APV-vergunningen en meldingen, dat aan een dergelijk handhavingstraject voorafgaat, wordt niet door de omgevingsdienst uitgevoerd. APV-toezicht is een taak van onder andere de politie en afdeling Toezicht van de gemeente. In 2012 zal de omgevingsdienst op verzoek van de gemeente wel een bijdrage leveren aan het toezicht op grote evenementen. Het gaat hierbij om expertise op het gebied van constructieve en brandveiligheid.

Regionaal worden de gezamenlijke doelen veiligheid en gezondheid nagestreefd en worden leefbaarheid en duurzaamheid niet uit het oog verloren, maar voornamelijk lokaal bepaald. Dordrecht heeft in 2010 de doelen veiligheid, gezondheid, leefbaarheid, duurzaamheid, financieel en bestuurlijk vastgesteld en daarbij het accent op leefbaarheid gelegd.

Er is roep om samenhangend, doelgericht en effectief toezicht, het liefst zo veel mogelijk 'integraal'. Generiek toezicht waar het kan, specifiek waar het moet. Vertrouwen en verantwoordelijkheid krijgen daarbij nadrukkelijk een plaats, omdat de naleving van regels in eerste plaats de verantwoordelijkheid is van de burgers en bedrijven zelf. In dit programma is beperkt ruimte om invulling te geven aan innovaties, zoals zelfcontrole, keurmerken, meer beroep op de markt en communicatie om naleving te bevorderen.

In het Integraal Handhavingprogramma 2011-2015 van Dordrecht zijn de volgende nalevingsindicatoren benoemd:

Tabel 3.1

Doel:		
Het algemeen doel is het bewaken en bevorderen van veilige, leefbare, gezonde en duurzame woon-, werk- en leefomgeving. Dit wordt geacht op een voldoende niveau te zijn als:		
Indicatoren: ⁴		Bron:
1.	in minimaal 70% van de gevallen direct sprake is van voldoende naleving van regels	Monitoring OZHZ
2.	van de overige gevallen 25% naleeft na een waarschuwing en een hercontrole	Monitoring OZHZ
3.	in maximaal 5% van de gevallen bestuurlijke handhaving (dwangsom of bestuursdwang) nodig is om naleving af te dwingen	Monitoring OZHZ

Op basis van ervaring is bij milieucontroles in circa 60% van de gevallen sprake van directe naleving. Bij controles brandveiligheid is dit ervaringspercentage 50%. In 2011 bleek dit percentage bij geïntegreerde controles veel lager. De genoemde indicatoren zijn duidelijk ambitieus gesteld.

In tabel 3.2 worden de voor 2012 geraamde budgetten voor het taakveld toezicht en handhaving per onderdeel weergegeven. In bijlage B is gedetailleerde informatie per onderdeel opgenomen. In 2012 is voor toezicht en handhaving totaal €1.986.436 beschikbaar. Hiervan is € 142.083 voor ondersteunende taken (adviezen, ondersteuning en diversen) en €1.844.353 voor de toezicht- en handhavingstaken.

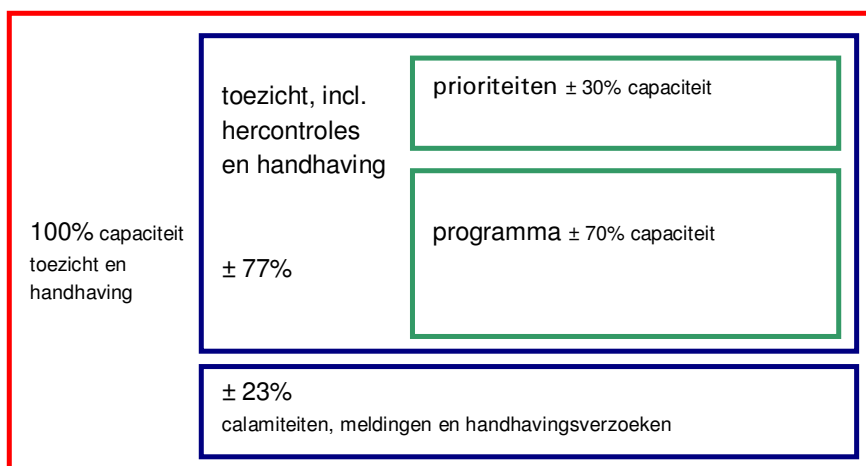
Tabel 3.2 Totaal overzicht Toezicht en Handhaving

Totaal overzicht T&H 2012	Begroot
Oprichtingsfase	€ 374.609
Gebruiksfase	€ 743.594
Beëindigingsfase	€ 104.016
Prioriteiten en overig toezicht	€ 154.229
Calamiteiten, meldingen en verzoeken	€ 429.862
Rechtsbescherming	€ 25.543
Onvoorzien	€ 12.500
Adviezen, ondersteuning en diversen	€ 142.083
Totaal	€ 1.986.436

⁴ De niveaus van naleving zijn gebaseerd op het gemiddelde naleefgedrag van de afgelopen jaren binnen het taakveld milieu. Wel is rekening gehouden met naar verwachting een lager niveau van naleving op andere taakvelden. Toch is het gewenste niveau van naleving ambitieus gesteld. Onder meer in het kader van de nieuwe prioritering- en programmeringsystematiek zal moeten blijken in hoeverre dit percentage ook als realistisch moet worden beschouwd.

3.2 Uitvoering in 2012

Voor toezicht en handhaving geldt dat het onmogelijk is om op alles toe te zien en te handhaven. Het maken van keuzes is noodzakelijk, waarbij het uitgangspunt is de risico's zoveel mogelijk te beperken. De prioriteiten voor toezicht en handhaving zijn op twee manieren bepaald: door bestuurlijke wensen/prioriteiten en programmatisch toezicht op basis van een prioriteringssysteem (integraal of sectoraal). De verdeling van de capaciteit binnen het programma toezicht en handhaving 2012 is hieronder schematisch weergegeven.

In 2011 bleek dat er meer inzet nodig was voor het behandelen van calamiteiten, meldingen en verzoeken. Voor 2012 wordt 23% van de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving gereserveerd voor deze taak t.o.v. een percentage van 12% in 2011. De intensivering van deze taak is mogelijk doordat het totaal beschikbare budget voor toezicht en handhaving in 2012 is verhoogd ten opzichte van 2011. Voor 2012 is voor de taken toezicht en handhaving, exclusief adviezen, ondersteuning en diversen, €1.844.353 beschikbaar (=100% in bovenstaand schema).

Het is niet mogelijk om in het schema onderscheid te maken tussen toezicht en handhaving omdat beiden, binnen het zaakgericht werken, onderdeel zijn van dezelfde zaak.

Toezicht en handhaving vinden plaats tijdens de diverse fasen: de oprichtingsfase (zoals sectorale controles tijdens de bouw), de gebruiksfase (geïntegreerde controles, sectorale controles en themacontroles) en de beëindigingsfase (controle sloopactiviteiten). Naast deze programmatische taken zijn voor 2012 prioriteiten benoemd, zoals de Taskforce huisvesting arbeidsmigranten, het energieprogramma Drechtsteden, risicovolle bedrijven, funderingsherstel, asbest tijdens sloopactiviteiten, aanpak belwinkels en internetcafés en bestuurlijke aanpak criminaliteit. In paragraaf 3.5 staan deze prioriteiten beschreven.

Nieuw in 2012 is de bijdrage die toezichthouders van de omgevingsdienst, als adviseur op het gebied van constructieve- en brandveiligheid, leveren aan het toezicht op zes grote evenementen. De regie voor het toezicht bij evenementen ligt bij afdeling Toezicht van de gemeente.

Toezicht grote evenementen
Dordt in Stoom
Kermis in centrum
Koninginnedag / Dancetour
Big Rivers
Intocht Sinterklaas
Kerstmarkt / Kerstijsbaan

Voor de overige APV-gerelateerde werkzaamheden verzorgt de omgevingsdienst alleen het bestuursrechtelijke handhavingstraject. Het toezicht op APV-vergunningen en -meldingen, dat aan een dergelijk handhavingstraject voorafgaat, wordt niet door de omgevingsdienst uitgevoerd. APV-toezicht is een taak van onder andere de politie en afdeling Toezicht van de gemeente.

Naast genoemde capaciteit voor toezicht en handhaving is budget gereserveerd voor toezichtgerelateerde adviezen, ondersteuning en diversen. Zie hiervoor paragraaf 3.8.

3.3 Geïntegreerde controles volgens integrale prioritering

Onder de noemer “vernieuwend toezicht” is het nieuwe afwegingskader voor het integraal stellen van toezichtprioriteiten en het programmeren van de toezichttaken bouwen & wonen, brandveiligheid en milieu door het college in het najaar van 2010 vastgesteld. Het onderscheid tussen de afzonderlijke taakvelden wordt hiermee verlaten. De risico’s van de ‘omgevingsactiviteiten’ in de stad worden integraal benaderd; ze leiden tot een integrale prioriteitsvolgorde van de activiteiten die in of vanuit een inrichting, gebouw of bouwwerk in Dordrecht worden ontplooid en worden vertaald naar geïntegreerde controles per activiteit.

In 2011 is gestart met de gefaseerde implementatie van het nieuwe integrale afwegingskader en het doel is de systematiek vanaf 2013 volledig te hanteren. Voor 2012 wordt een tussentijdse evaluatie voorgesteld vanwege het eindbeeld, de haalbaarheid van de invoering en de keuzes die gedurende de invoering van het nieuwe kader noodzakelijk zijn geweest.

De focus ligt in 2012 op de uitvoering van geïntegreerde controles in de gebruiksfase. Bij de branches waarmee in 2011 is gestart, de middelbare scholen en de horeca (cafés en restaurants), worden de geïntegreerde controles in 2012 vervolgd. Daarnaast worden in 2012 nieuwe branches geselecteerd voor geïntegreerde controles, zoals zorginstellingen (met woonfunctie) en milieurelevante bedrijven.

In 2012 wordt ca. 60% van het beschikbare budget ingezet via de integrale prioritering, waarbij ook de besteding aan de controles tijdens de bouw (zie paragraaf 3.4) en de controles tijdens de slooffase (zie paragraaf 3.5) wordt meegeteld. Voor de gebruiksfase gaat het om een verdubbeling van de inzet ten opzichte van 2011.

3.4 Aanvullende sectorale controles

In aanvulling op de geïntegreerde controles worden in 2012 diverse sectorale controles uitgevoerd: controle nieuwbouw tijdens de bouwfase, milieucontroles en controles brandveilig gebruik.

In de bouwfase geldt dat bouwplannen, met een risicoscore conform de integrale prioritering van 2,6 of hoger, worden gecontroleerd op de uitvoering van het bouwplan. Controle vindt plaats conform het toezichtprotocol. Dat betekent dat per bouwtype is vastgelegd op welke toetsmomenten welke controleaspecten de aandacht krijgen en wat de diepgang van deze controle is. Dagelijks toezicht op de bouwplaats is niet mogelijk.

In die gevallen waarbij dat aan de orde is, wordt ook aan aspecten op het gebied van brandveilig gebruik en milieu aandacht besteedt. Naar verwachting is dit bij een gering aantal bouwplannen het geval.

Het niet controleren van bouwplannen met een lagere risico score brengt risico met zich mee. Zie ook paragraaf 3.7.

In overleg met de gemeente en de brandweer is besloten om de sectorale controles brandveilig gebruik met ingang van 2012 te intensiveren. Net als voorgaande jaren richten de controles brandveilig gebruik zich op de locaties met een gebruiksvergunning. Voor de locaties met een woon/zorgfunctie (zoals een verzorgingshuis) wordt een controlefrequentie van eenmaal per jaar gehanteerd en voor de logiesfunctie (zoals hotels) een frequentie van eenmaal per twee jaar. De overige locaties met een vergunning worden eens per drie jaar gecontroleerd. De gebruiksmeldingsplichtige locaties niet sectoraal worden bezocht, maar komen wel bij de geïntegreerde controles aan de orde.

Sectorale milieucontroles betreffen de opleveringscontroles n.a.v. nieuwe of gewijzigde milieu-inrichting, de periodieke milieucontroles en themacontroles. Het budget voor de opleveringscontroles milieu wordt dit jaar ingezet om zowel nieuwe locaties of wijzigingen op het gebied van milieu als brandveilig gebruik te controleren. Gezien het budget en de verwachte aantallen is het noodzakelijk hierover nadere afspraken te maken. Voor de periodieke controles worden de bedrijven geselecteerd met het hoogste milieurisico en het slechtste naleefgedrag.

In bijlage D staan de themacontroles milieu beschreven.

3.5 Prioriteiten 2012

Binnen het programma voor toezicht en handhaving wordt naast programmatische handhaving rekening gehouden met prioriteiten en specifieke (bestuurlijke) wensen. Voor 2012 zijn dit de Taskforce huisvesting arbeidsmigranten, het energieprogramma Drechtsteden, risicovolle bedrijven, funderingsherstel, asbest tijdens sloopactiviteiten, aanpak belwinkels en internetcafés en bestuurlijke aanpak criminaliteit.

Taskforce Huisvesting Arbeidsmigranten

De inzet van de omgevingsdienst voor deze taskforce wordt het Project kamerverhuur genoemd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de controle van legale kamerverhuur en de aanpak van illegale kamerverhuur. Voor de aanpak van illegaal kamerverhuur stelt de gemeente extra projectbudget beschikbaar. Binnen de voorschottaken wordt voor het legale deel €113.731 gereserveerd. Vanuit de taskforce wordt een werkplan opgesteld.

Energieprogramma Drechtsteden

Binnen de Drechtstedengemeenten worden vanaf 2011 specifieke controles uitgevoerd met betrekking tot energiebesparing. Dit project wordt voor de deelnemende gemeenten deels gefinancierd binnen de voorschottaken, deels uit het programmabudget Drechtsteden en aanvullend vindt financiering plaats op basis van offerte (subsidie Drechtsteden).

Binnen de voorschottaken is rekening gehouden met ca. € 17.000 voor het uitvoeren van energiebesparingscontroles.

Risicovolle bedrijven

Zowel bedrijven die onder de BRZO-regelgeving vallen (BRZO = Besluit Risico's Zware Ongevallen) als Externe veiligheid-relevante bedrijven (EV-bedrijven) krijgen in 2012 de nodige aandacht.

De BRZO-bedrijven worden, conform het bestuurlijk vastgestelde inspectieprogramma, jaarlijks in samenwerking met Arbeidsinspectie en regionale brandweer gecontroleerd. In uw gemeente moeten Haan Oil Storage B.V. en Transterminal Dordrecht B.V. voldoen aan de BRZO-regelgeving en is het college van B&W het bevoegd gezag.

Een themacontrole EV wordt uitgevoerd bij bedrijven die volgens het risicoregister worden aangemerkt als een EV-bedrijf. De activiteit waardoor het bedrijf wordt aangemerkt als een EV-bedrijf (bijvoorbeeld alleen de opslag gevaarlijke stoffen groter dan 10 ton), wordt specifiek gecontroleerd. Mocht een bedrijf voor een reguliere controle in aanmerking komen, dan vervalt de themacontrole EV bij dit bedrijf en wordt het externe veiligheidsaspect in de reguliere controle meegenomen. In bijlage E is het overzicht EV-bedrijven opgenomen.

Funderingsherstel

In 2012 wordt opnieuw aandacht besteed aan funderingsherstel. Eigenaren van betreffende woningen die niet bereid zijn om voor funderingsherstel te kiezen worden aangeschreven. Voor 2012 wordt binnen de voorschottaken rekening gehouden met € 24.000 voor deze taak. Met de gemeente vindt overleg plaats over het totaal benodigde budget en de aanvullende financiering op offertebasis.

Asbest tijdens sloopactiviteiten

Vanwege de landelijke prioriteit ketenaanpak bouw- en sloopafval en asbest worden alle sloopactiviteiten (deels administratief) gecontroleerd. De ketenaanpak met handhavingpartners moet leiden tot een adequate samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de partners, zodat overtredingen met betrekking tot bouw- en sloopafval en asbest in de keten sneller worden gesignaleerd, beëindigd en ongedaan gemaakt.

Aanpak belwinkels en internetcafés

De aanpak van belwinkels en internetcafés bestaat uit inventarisatie en locatieonderzoek bij tien locaties. Bij geconstateerde strjdigheden zal bestuursrechtelijk worden opgetreden. Voor deze aanpak is € 21.178 beschikbaar in het jaarprogramma.

Bestuurlijke aanpak criminaliteit

De omgevingsdienst levert op verzoek van OOV informatie of neemt een handhavingverzoek van OOV in behandeling in het kader van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit. Voor deze werkzaamheden is €33.490 beschikbaar.

3.6 Calamiteiten, meldingen en handhavingsverzoeken

De omgevingsdienst behandelt namens de gemeente binnenkomende klachten, meldingen en handhavingsverzoeken. Het gaat om milieuklachten, klachten over onvergunde bouwactiviteiten, meldingen van andere instanties en verzoeken tot handhaving van zowel derden als de eigen overheid.

De omgevingsdienst verzorgt namens alle gemeenten in Zuid-Holland Zuid de wachtdienst voor milieuzaken. De wachtdienst is 24 u per dag inzetbaar. Binnen het grondgebied van de provincie is door alle omgevings- of milieudiensten afgesproken dat het indienen van meldingen 24 u per dag kan plaatsvinden bij de meldkamer van de DCMR. Bij de wachtdienst komen verschillende meldingen binnen. De hoeveelheid klachten en meldingen is een raming en geprognosticeerd aan de hand van afgelopen jaren. Op basis van de resultaten van de afgelopen jaren is in 2012 intensivering van de inzet noodzakelijk.

Klachten over onvergunde bouwactiviteiten en het afhandelen van handhavingsverzoeken op dit vlak vergen de nodige inzet van de omgevingsdienst. Gebleken is jaarlijks veel meer klachten en verzoeken binnenkomen, dan waarmee in 2011 rekening is gehouden. In 2012 wordt de inzet geïntensiveerd.

Het beschikbare budget is ten opzichte van 2011 flink toegenomen, waardoor deze intensiveringen deels mogelijk zijn gemaakt. Ten opzichte van het ingeschatte benodigde bedrag blijft echter frictie bestaan van ca. €75.000. Hiervoor zijn aanvullende afspraken nodig.

In het jaarprogramma is rekening gehouden met het behandelen van verzoeken tot handhaving vanuit de eigen overheid. Het gaat hierbij om 10 verzoeken op het gebied van brandveilig gebruik vanuit de brandweer, 4 handhavingsverzoeken op het gebied van monumenten en 4 handhavingstrajecten in het kader van overlastgevende panden (hygiënische woonoverlast).

Het daadwerkelijk ten uitvoer brengen van bestuursdwang zal afhankelijk van de zaak veel tijd in beslag kunnen nemen. In het programma wordt voor 200 uur rekening gehouden met de inzet van eigen mensen. De overige kosten die eventuele bestuursdwang met zich meebrengt, wordt op offertebasis afgerekend.

3.7 Risico's

Bouwplannen zonder bouwtoezicht

Bij bouwplannen met een lagere risicoscore dan 2,6 vindt geen toezicht tijdens de bouw plaats.

Voorbeelden waarbij geen toezicht plaatsvindt:

- het bouwen van grondgebonden woningen, ongeacht het aantal woningen per bouwplan (bijvoorbeeld nieuwbouwlocatie Wilgenwende)
- het verbouwen of renoveren van woningen
- het bouwen van serre of dakopbouw
- het plaatsen van kleine windmolens
- het plaatsen van reclame

Als er geen toezicht plaatsvindt, zullen geen start- en gereedmeldingen voor het BAG worden gedaan.

Frictie calamiteiten, meldingen en verzoeken

Het aantal te behandelen klachten, meldingen en handhavingsverzoeken is een raming en geprognosticeerd aan de hand van afgelopen jaren. Op basis van de prognose is in 2012 intensivering van de inzet noodzakelijk, voor zowel milieu als bouwen.

Ondanks de toename aan beschikbare middelen blijft frictie bestaan van ca. €75.000. Het risico bestaat dat aanvullende afspraken niet voldoende effect sorteren, wat een budgetoverschrijding tot gevolg kan hebben. Het risico voor budgetoverschrijding geldt ook voor het behandelen van handhavingsverzoeken vanuit de eigen overheid. Terughoudendheid vanuit de gemeente is gewenst, om binnen de aantallen te blijven. Monitoring door de omgevingsdienst is noodzakelijk om overschrijdingen tijdig te signaleren.

3.8 Adviezen, ondersteuning en diversen bij de taken toezicht en handhaving

In deze paragraaf worden de werkzaamheden beschreven die ondersteunend zijn aan de taken op het gebied van toezicht en handhaving. De deelproducten zijn samengevat in drie hoofdgroepen:

- Advies wettelijke taken toezicht en handhaving
- Uitvoeringsbeleid
- Overig

Advies wettelijke taken toezicht en handhaving

Deze hoofdgroep bestaat uit Ad-hoc advies milieu- en bouwtaken (voornamelijk vragen van gemeente of samenwerkingspartners, die niet zaakgerelateerd zijn), juridisch advies overig, informatieverzoeken andere overheden, behandelen van WOB-verzoeken (10 stuks) en burgervragen inclusief vragen via het KCC. Voor deze hoofdgroep is €37.430 gereserveerd.

Uitvoeringsbeleid

De komst van nieuwe wetgeving, zoals het Bouwbesluit 2012, brengt met zich mee dat het uitvoeringsbeleid hierop moet worden aangepast. Binnen deze hoofdgroep wordt ook rekening gehouden met het ontwikkelen van nieuwe instrumenten (bijvoorbeeld de inzet van communicatie en voorlichting) en de tussentijdse evaluatie van vernieuwend toezicht. Voor het uitvoeringsbeleid is €24.775 in het programma gereserveerd.

Overig

De overige werkzaamheden ter ondersteuning aan de taken op het gebied van toezicht en handhaving zijn beoordeling van verplichte rapportages, bestuurlijke advisering, de verdere invoering van vernieuwend toezicht en de deelname van medewerkers van de omgevingsdienst aan diverse overleggen (met OOV, met brandweer, de drank- en horecacommissie, het handhavingsoverleg, het woonwagenvoerleg). Voor deze hoofdgroep gaat het om €79.878.

4 Milieu en Ruimte

4.1 Algemeen

De Omgevingsdienst levert milieud adviezen aan gemeenten bij ruimtelijke plannen en biedt desgewenst ondersteuning bij de uitvoering van haar (wettelijke) taken en verantwoordelijkheden op het gebied van bodem, geluid, lucht en externe veiligheid. Jaarlijks worden afspraken gemaakt met de gemeente over de verwachte werkzaamheden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in voorschottaken, offertetaken of subsidietaken. Daarnaast voert de omgevingsdienst een aantal taken uit op basis van inwonerbijdrage.

In tabel 4.1 worden de voor 2012 geraamde budgetten per taakveld weergegeven. Hierin is ook aangegeven op welke wijze de werkzaamheden worden gefinancierd (voorschot, offerte, subsidie). In bijlage C wordt weergegeven hoe deze budgetten zijn opgebouwd.

In dit hoofdstuk wordt per taakveld een toelichting gegeven op de uit te voeren werkzaamheden in 2012.

Tabel 4.1 Begroting werkzaamheden Milieu en Ruimte

Omschrijving	Wettelijke taken (voerschottaak)	Taken via kostenraming (offerte)	Taken financiering derden (subsidie)
Gemeentelijke taken bodem	€ 227.211	€ 15.000	-
Gemeentelijke taken geluid	€ 43.468	€ 20.000	€ 48.017
Gemeentelijke taken lucht	€ 3.529	-	-
Gemeentelijke taken Externe Veiligheid	-	-	€ 29.640
Milieu in RO plannen	€ 9.990	€ 575.000	-
Programma Omgevingsruimte bovengrond	€ 25.147	-	-
Programma Databeheer	€ 68.825	-	-
Milieu en Ruimte Totaal	€ 378.170	€ 610.000	€ 77.657

4.2 Werkprogramma vaste taken ('voerschottaken')

Gemeentelijke taken

De omgevingsdienst voert een aantal vaste wettelijke taken uit op de vakgebieden bodem, geluid, lucht en externe veiligheid voor de gemeente Dordrecht. Deze werkzaamheden worden betaald vanuit het zogenoemde 'voorschotbudget'.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de werkzaamheden in 2012.

- Gemeentelijke taken bodem:

Binnen deze taak vallen de toetsende en toezichhoudende taken ingevolge de Wet bodembescherming en de gemandateerde taken voor uitvoering van het Besluit bodemkwaliteit, Beleidsondersteuning bodem en advisering naar aanleiding van algemene vragen op het gebied van bodem ('Ad-hoc advies bodem').

- Gemeentelijke taken geluid:

Hierbinnen vallen geluidadvisering en het uitvoeren van geluidsmetingen in het kader van APV- en Horeca-ontheffingen, Beleidsondersteuning geluid en het beantwoorden van algemene vragen op het gebied van geluid ('Ad-hoc advies geluid').

Naar aanleiding van een forse overschrijding van het budget voor geluidsadviesing in het kader van de APV- en horeca ontheffingen, is het noodzakelijk om in het eerste kwartaal van 2012 nadere afspraken te maken met de afdeling OOV over de wijze waarop deze taak wordt uitgevoerd.

Verder zullen in 2012 werkzaamheden worden verricht om woningen met hoge geluidbelastingen ten gevolge van weg- en railverkeerslawaaai te saneren ('Coördinatie sanering verkeerslawaaai'⁵). Deze saneringen worden gefinancierd vanuit het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV).

- Gemeentelijke taken lucht:

Binnen deze taak vallen beleidsondersteuning lucht en adviesing naar aanleiding van algemene vragen op het gebied van lucht ('Ad-hoc advies Lucht').

- Gemeentelijke taken externe veiligheid:

Hierbinnen worden werkzaamheden uitgevoerd op het gebied van beleidsondersteuning en algemene adviezen externe veiligheid. Zoals beschreven in het Jaarprogramma Externe Veiligheid 2012 wordt in 2012 subsidiegeld uit het programma Externe Veiligheid overgeheveld naar de post 'ad hoc EV' in de gemeentelijke jaarprogramma's. Deze werkzaamheden worden betaald vanuit de programmafinanciering externe veiligheid.

- Milieu in RO plannen:

Dit betreft beleidsondersteuning ruimtelijke ordening en milieu en algemene adviesing op het gebied van o.a. mer-procedures en vestiging van bedrijven ('vestigingsadviezen').

Per vakgebied wordt één budget opgenomen voor 2012. De realisatie per product zal met name afhangen van de concrete vragen die in de loop van het jaar vanuit de gemeente worden gesteld.

4.3 Offertetaken

Een deel van de taken, die door Omgevingsdienst voor de gemeente worden uitgevoerd, wordt gefinancierd via offertes. Grofweg kan worden gesteld dat ondersteuning, die geleverd wordt aan ruimtelijke ontwikkelingen, wordt gefinancierd via kostenramingen, per project. In tabel 4.1 worden de ramingen voor 2012 voor deze offertetaken weergegeven.

4.4 Programma's

Op 21 maart 2011 heeft de Bestuurscommissie van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH) ingestemd met de meerjarenprogramma's Omgevingsruimte en Databeheer.

Programma Omgevingsruimte

Het programma Omgevingsruimte sluit aan op de zogenoemde 'lagenbenadering' zoals die in de Nota Ruimte (2006) is geformuleerd. De verschillende lagen zijn verder gevat in de afzonderlijke

---

⁵ In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn gemeentelijke saneringslijsten met woningen opgesteld, waarvoor al in de jaren '80 een te hoge geluidbelasting aanwezig was vanwege wegverkeers- of railverkeerslawaaai. De financiering van de sanering van de meest urgente saneringslijsten, de A- en raillijst (hoogste geluidbelastingen), vindt plaats door middel van het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV). Deze subsidiegelden worden namens VROM door de Provincie Zuid-Holland aan de gemeenten beschikbaar gesteld. De Omgevingsdienst adviseert de gemeenten over de uit te voeren werkzaamheden en wettelijke verplichtingen i.k.v. deze saneringsplicht. Daarnaast coördineert de Omgevingsdienst het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen bij de saneringswoningen.

deelprogramma's die binnen het Programma Omgevingsruimte vallen: Bovengrond, Vervoer en Ondergrond. Het programma wordt grotendeels gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage en voor een beperkt deel uit subsidies en uit voorschotbudget.

Programma Databeheer

Het programma Databeheer heeft als doel dat de data die de omgevingsdienst beheert en toepast in haar advisering, op orde is en blijft en voldoet aan in- en externe kwaliteitseisen.

Programma Externe Veiligheid - Regionaal programma regio ZHZ

In het 'Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid van de regio Zuid-Holland Zuid 2012' staan de activiteiten voor het jaar 2012 beschreven. Het programma wordt gesubsidieerd door het Rijk. Uitvoering van het programma vindt samen met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid plaats, waaronder de Regionale brandweer.

De programma's worden gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage, de provinciale bijdrage en vanuit subsidies. Twee programma's (omgevingsruimte bovengrond en databeheer) worden gedeeltelijk ook gefinancierd uit de voorschotbudgetten. Voor het programma omgevingsruimte bovengrond is dit de bijdrage voor uitvoering van subregionale projecten. Voor het programma Databeheer betreft dit de bijdragen voor invoer bodemrapporten, het beheren van de geluidszones van gezoneerde industrieterreinen en het beheer van de regionale verkeersmilieukaart Drechtsteden. Terugkoppeling over de voortgang en de resultaten vindt plaats via de vaste (sub)regionale ambtelijke en bestuurlijke overleggen met de gemeenten.

Bijlage A. Werkprogramma vergunningen en meldingen

Vergunningen	aantallen	inschatting benodigde middelen 2012	Begroting 2012	pd code	toelichting inschatting
Omgevingsvergunningen		€ 1.690.347	€ 1.580.765		het tekort binnen deze rubriek ontstaat het te kort voornamelijk op de aanvraag omgevingsvergunning bouw en milieu
Vooroverleg	39			110.20	Bouw en milieu
Omgevingsvergunning (bouwen gerelateerd regulier en uitgebreid)	782			110.20	Momument, Aanleggen, wijziging bestemmingsplan en Sloop (tot 1 april 2012). Daarnaast overig regulier, uitgebreid en zienswijze Bag en afwenteling planschade
Omgevingsvergunning brandveilig gebruik (uitgebreid)	44			110.20	
Omgevingsvergunning kap/nrit/reclame/alarm (regulier)	113			110.20	
Omgevingsvergunning milieu (regulier en uitgebreid)	35			110.20	uitgebreide procedure, OMB en milieu neutraal
Ambtshalve aanpassingen (actualisatie en intrekking)	16			110.20	
Drank- en Horeca, APV, bijzondere wetten - vergunningen / meldingen		€ 388.329	€ 354.640		
APV- horeca gerelateerd	110			110.60	
APV- niet horeca gerelateerd	500			110.60	
Drank en Horecawet	70			110.60	
Overige APV en bijzondere wetten	62			110.60	
vergunning brandveiligheid evenementen	50			110.85	
onthefing stook/verbranden	24			110.60	apv en brandbeveiligingsverordening
BIBOB regulier	4				
BIBOB koffieshops	7				
Huisvestingsverordening en huisnummering		€ 27.562	€ 27.562		
Vergunningverlening onttrekking woonruimte	5			110.70	
Omzettingsvergunning kamerverhuur	37			110.70	
Vergunningverlening splitsing appartementrechten	10			110.70	
Vaststellen huisnummering	16			110.78	
		€ 2.106.237	€ 1.962.967		Binnen dit taakveld is er sprake van een budget te kort. Dit tekort zal moeten worden opgevangen door efficiëntie en de uitwerking van nieuw beleid.

Meldingen

Meldingen		inschatting benodigde middelen	Begroting 2012	pd code	toelichting inschatting
Meldingen milieu (inrichtingen)		€ 80.875	€ 80.875		
Meldingen Barim en niet Barim	59			110.10	
Maatwerkvoorschriften (Barim)	7			110.10	
Ontheffing routes gevaarlijke stoffen	21			110.10	
Meldingen brandveiligheid		€ 63.916	€ 63.916		
Meldingen Gebruiksbesluit	44			110.85	
Meldingen Gebruiksbesluit overig (incl. kamerverhuur)	-			110.85	
Meldingen overig		€ 0	€ 0		
Melding Sloop Bouwverordening of Bouwbesluit	-			110.75	benodigd budget overgebracht naar omgevingsvergunning
		€ 144.791	€ 144.791		

**Rechtsbescherming
Vergunningen en meldingen**

Rechtsbescherming Vergunningen en meldingen		inschatting benodigde middelen 2012	Begroting 2012	pd code	toelichting inschatting
Behandeling bezwaar/beroep	-	€ 141.328	€ 91.553	110.66	Het verschil tussen benodigd en de begroting ontstaat door het feit dat er meer procedures door belanghebbende worden opgestart. Daarnaast kost de oplossingsrichting van mediation ook extra inzet. Via de voortgangsrapportages zal er naar de realisatie gekeken worden. Afhankelijk van realisatie zullen er nieuwe afspraken gemaakt moeten worden.
		€ 141.328	€ 91.553		

**Adviezen, ondersteuning en
diversen**

Adviezen, ondersteuning en diversen		inschatting benodigde middelen 2012	Begroting 2012	pd code	toelichting inschatting
Advies wettelijke taken vergunningen en meldingen:	-	€ 97.220	€ 66.971		
Uitvoeringsbeleid wet- en regelgeving:	-	€ 36.938	€ 33.302		
Aanpassing verordeningen	-	€ 17.730	€ 11.839		
Overig	-	€ 211.561	€ 98.086		
		€ 363.448	€ 210.198		Het verschil tussen benodigd en de begroting ontstaat op de producten uitvoeringsbeleid en aanpassing verordeningen. Op basis van de voortgangsrapportages zullen er eventueel nieuwe keuzes gemaakt kunnen worden.

Bijlage B. Programma Toezicht en Handhaving 2012

Oprichtingsfase	€	aantal	Toelichting
Controle bouwfase	€ 295.500	200	Bouwplannen die conform de integrale prioritering een risicoscore hebben van 2,6 of hoger worden gecontroleerd op de uitvoering van het bouwplan. De diepgang en bijbehorende tijdsinzet per bouwplan is gebaseerd op het landelijk toezichtprotocol, waarmee eenduidigheid in de controles wordt bereikt.
Opleveringscontrole milieu	€ 79.109	67	Binnen drie maanden na de realisatie van een nieuwe (of gewijzigde) Wm-inrichting wordt een opleveringscontrole uitgevoerd. Dit geldt zowel voor meldingsplichtige als vergunningplichtige bedrijven. Actie 2012: beschikbaar budget tevens inzetten voor opleveringscontrole brandveilig gebruik.
Coördinatie WABO / afstemming			Financiering uit 10%-budget
subtotaal oprichtingsfase	€ 374.609		

Gebruiksfase	€	aantal	Toelichting
Periodiek geïntegreerd toezicht gebruiksfase (bestaande bouw, brandveilig gebruik en milieu)	€ 236.400	110	Volgens de integrale prioriterings- en programmeringssysteematiek (instemming college op 9-11-2010) worden sinds 2011 geïntegreerde controles in Dordrecht uitgevoerd. Volledige invoering van deze integrale prioritering is voorzien in 2013. Aantal toezichtacties is naar schatting 110 periodiek geïntegreerde inspecties, 70 hercontroles en 14 handhavingstrajecten (afhankelijk van de lopende acties en de keuzes van de branches).
Periodiek toezicht kamerverhuur / woningonttrekking (incl. hh)	€ 113.731		Betreft deelname van de omgevingsdienst aan de Taskforce Huisvesting arbeidsmigranten. Werkplan vanuit Taskforce.
Periodiek toezicht brandveilig gebruik	€ 132.000	83	Betreft locaties waarvoor een vergunning brandveilig gebruik is verleend. Standaard controlefrequentie is eenmaal per drie jaar. Op verzoek van de brandweer zijn de frequenties voor woon/zorg verhoogd naar eenmaal per jaar en voor logies naar eenmaal per twee jaar.
Periodiek toezicht milieu	€ 151.000	145	Van de bedrijven die in 2012 niet via het geïntegreerde toezicht worden gecontroleerd, worden bedrijven geselecteerd met het hoogste milieurisico en het slechtste naleefgedrag.
Themagericht toezicht gebruiksfase brandveilig gebruik	€ 0		Voorstel Themagerichte controles Feestversiering en brandveiligheid EK voetbal is afgewezen.
Themagericht toezicht gebruiksfase milieu	€ 49.947	80	Betreffen themagerichte milieucontroles. Prioriteit hebben de externe veiligheid relevante bedrijven (inrichtingen die volgens het risicoregister worden aangemerkt als een EV-bedrijf). Daarnaast gaat het om cross-compliance, geluidsoverlast horeca, E-PRTR, natte koeltoren, wasplaatsen autopointsbedrijven, filterinstallatie autoschadeherstelbedrijven, opslag en verkoop van vuurwerk.
BRZO	€ 30.240	2	De BRZO-bedrijven worden, conform het bestuurlijk vastgestelde inspectieprogramma, jaarlijks in samenwerking met Arbeidsinspectie en regionale brandweer gecontroleerd. Deze controles staan los van het periodiek toezicht.
Handhaving milieu periodiek en thema	€ 30.276		Handhaving is onderdeel van het controletraject.
subtotaal gebruiksfase	€ 743.594		

Beëindigingsfase	€	aantal	Toelichting
Controle sloopectiviteiten (incl. asbest)	€ 104.016	132	Vanwege de landelijke prioriteit ketenaanpak bouw- en sloopectiviteiten en asbest worden alle sloopectiviteiten gecontroleerd.
Coördinatie WABO / afstemming			In de sloopectiviteitsfase is afstemming met handhavingpartners nodig. Financiering uit 10%-budget
subtotaal beëindigingsfase	€ 104.016		

Prioriteiten en overig toezicht	€	aantal	Toelichting
Controles bestuurlijke prioriteit - Aanpak belwinkels / internetcafés	€ 21.178	10	Inventarisatie, locatieonderzoek en het vaststellen van strijdigheden bij tien locaties. Inclusief doorpakken bij overtredingen.
Controles bestuurlijke prioriteit - Aanpak woonwagens	€ 2.463	2	Aanpak n.a.v. overleg woonwagens.
Bestuurlijke aanpak criminaliteit	€ 33.490	20 12	Op verzoek van OOV leveren van informatie (20 maal) of het behandelen van een handhavingverzoek (12 maal) in het kader van de bestuurlijke aanpak van criminaliteit
Funderingsherstel	€ 24.000		Eigenaren van betreffende woningen die niet bereid zijn om voor funderingsherstel te kiezen worden aangeschreven. Aanvullende financiering via offerte.
Energieprogramma Drechtsteden	€ 17.000		Binnen het Energieprogramma Drechtsteden worden specifieke controles op het gebied van energiebesparing uitgevoerd.
Adhoc prioriteiten	€ 9.477		Ieder jaar blijkt dat gedurende een jaar prioriteiten ontstaan, waarvoor geen budgetruimte is als dit niet vooraf wordt gereserveerd.
Toezicht APV-vergunningen (grote evenementen)	€ 8.865	6	Vanuit de omgevingsdienst wordt een bijdrage geleverd aan het toezicht op grote evenementen in Dordrecht. Hierbij gaat het vooral om toezicht op constructieve en brandveiligheid.
Toezicht bodemkwaliteit (incl. mobiele brekers)	€ 30.438	218	Betreft toezicht n.a.v. meldingen en surveillance in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (BBK).
Toezicht divers - tunnelveiligheid - voetbalstadion	€ 5.319	2	Betreft de jaarlijkse controle van de Kiltunnel op tunnelveiligheid en de jaarlijkse controle van het voetbalstadion van FC Dordrecht (constructieve en brandveiligheid).
Inventarisaties - ad hoc	€ 2.000	10	Betreft inventariserende controles die o.a. op verzoek van de gemeente kunnen worden uitgevoerd, bijv. in het kader van ruimtelijke ordening.
Periodieke actualisatie bedrijvenbestand			Een actueel bestand van bedrijven, activiteiten en locaties is noodzakelijk voor het goed uitvoeren van de wettelijke taken van de gemeente. Financiering uit 10%-budget
subtotaal Prioriteiten en overig toezicht	€ 154.229		

Calamiteiten, meldingen en verzoeken	€	aantal	Toelichting
behandelen klachten en verzoeken tot handhaving milieu	€ 145.200	668	Betreft de wachtdienst voor milieuzaken. Het aantal klachten en meldingen is een raming en geprognosticeerd aan de hand van afgelopen jaren. Op basis van de prognose is in 2012 intensivering van de inzet noodzakelijk met bijbehorend budget van €190.000. Beschikbare budget maakt keuzes noodzakelijk.
behandelen klachten en verzoeken tot handhaving bouw	€ 120.000	90	Klachten en handavingsverzoeken m.b.t. onvergunde bouwactiviteiten vergen de nodige inzet van de omgevingsdienst. Gebleken is jaarlijks veel meer klachten en verzoeken binnenkomen, dan waar in 2011 rekening mee is gehouden. In 2012 is intensivering van de inzet noodzakelijk met bijbehorend budget van €150.700. Beschikbare budget maakt keuzes noodzakelijk.
behandelen klachten en verzoeken tot handhaving brandveilig gebruik	€ 16.745	10	Het behandelen van handavingsverzoeken afkomstig van de brandweer wordt voor 2012 voor het eerst ingeschat. Het is dus een nieuwe taak t.o.v. voorgaande jaren.
Handhaving n.a.v. behandelen klachten en verzoeken tot handhaving	€ 96.697	38	Het behandelen van klachten en verzoeken tot handhaving kan leiden tot daadwerkelijke handhaving. Het aantal verwachte handavingszaken is ingeschat o.b.v. ervaring. Inclusief 10 handavingsverzoeken van de brandweer, 4 handavingstrajecten nav verzoek monumenten en 4 trajecten vervulde woningen.
Bestuurlijke handhaving APV / bijzondere wetten	€ 31.520	40	Voor de APV-gerelateerde werkzaamheden verzorgt de omgevingsdienst het bestuursrechtelijke handavingstraject. Het toezicht dat aan een dergelijk handavingstraject voorafgaat wordt niet door de omgevingsdienst uitgevoerd.
Daadwerkelijke uitvoering bestuursdwang	€ 19.700		Het daadwerkelijk ten uitvoer brengen van bestuursdwang zal afhankelijk van de zaak veel tijd in beslag kunnen nemen. Voor 200 uur wordt rekening gehouden met de inzet van eigen mensen. Voor overige kosten wordt op offertebasis gewerkt.
subtotaal calamiteiten, meldingen en verzoeken	€ 429.862		

Rechtsbescherming Toezicht en handhaving	€	aantal	Toelichting
Behandeling zienswijze	€ 0	0	is onderdeel van de handavingszaak.
Behandeling bezwaar / beroep	€ 25.543		
Totaal rechtsbescherming Toezicht en handhaving	€ 25.543		

Adviezen ondersteuning en diversen Toezicht en handhaving	€	Toelichting
<i>Advies wettelijke taken toezicht en handhaving</i>	€ 37.430	
Ad-hoc advies milieu en bouwtaken	€ 24.625	Onder Ad-hoc advies vallen de vragen, voornamelijk van de gemeente of samenwerkingspartners, die niet bij een lopende zaak horen.
Juridisch advies overig	€ 4.925	
Informatie verzoeken andere overheden	€ 3.940	De gemeenten en de omgevingsdienst ontvangen jaarlijks diverse informatieverzoeken van andere overheden. Bijvoorbeeld over de inhaalslag projecten bouw, kwaliteitseisen handhaving of PGS15-opslagbedrijven.
WOB-verzoeken	€ 3.940	Betreffen 10 WOB-verzoeken (exclusief kamerverhuur)
Burgervragen	€ 7.880	Burgervragen (80 stuks à 1 uur, incl. vragen via KCC)
<i>Uitvoeringsbeleid</i>	€ 24.775	
Uitvoeringsbeleid wet- en regelgeving	€ 9.850	De komst van nieuwe wetgeving brengt met zich mee dat het uitvoeringsbeleid daarop moet worden aangepast. Voor 2012 geldt dit bijvoorbeeld voor het Bouwbesluit 2012.
Herijking beleid		Mede door de geïntegreerde aanpak van controles is o.a. een nieuwe integrale sanctiestrategie noodzakelijk.
Nieuwe instrumenten	€ 4.925	Bijvoorbeeld het inzetten van communicatie en voorlichting om de eigen verantwoordelijkheid van de burgers, bedrijven en instellingen te benadrukken.
Evaluatie vernieuwend toezicht	€ 10.000	Sinds de geleidelijke invoering van de geïntegreerde controles is de nodige ervaring op gedaan en is een tussentijdse evaluatie op zijn plaats. Er is bijvoorbeeld gebleken dat voor de controles tijdens de bouwfase speciale aanvullende afspraken nodig waren.
<i>Overig</i>	€ 79.878	
Mediation	€ 0	Inschatting mediation is onderdeel van rechtsbescherming
Drank- en horeca commissie	€ 2.955	
Woonwageneroverleg	€ 2.463	
Handhavingsoverleg	€ 2.463	
Overleg OOV	€ 2.463	
Overleg brandweer	€ 2.463	
Beoordeling verplichte rapportages	€ 12.313	In zowel vergunningen als algemene milieuregels staan verplichtingen voor het opstellen van rapportages, bijvoorbeeld op het gebied van bodem, lucht of energie. Op basis van ervaring is de benodigde tijd voor het beoordelen van deze rapportages opgenomen.
Bestuurlijke advisering incl.BPO	€ 15.760	De omgevingsdienst ontvangt diverse malen per jaar verzoeken om informatie voor zogenaamde raadsinformatiebrieven. Daarnaast is deelname aan het BPO hier onderdeel van.
Invoering vernieuwend toezicht	€ 39.000	De invoering van vernieuwend toezicht vindt plaats in drie jaar (2011-2013). In 2012 is naar schatting minder uur benodigd dan in 2011.
Totaal Adviezen ondersteuning en diversen Toezicht en handhaving	€ 142.083	

Bijlage C. Budgetten Milieu en Ruimte

Werkzaamheden Milieu en Ruimte	Wettelijke taken (voorschottaak)	Taken via kostenraming (offerte)	Taken financiering derden (subsidie)
Gemeentelijke taken bodem			
Bevoegd gezag taken Wbb	€ 200.070		
Toetsing besluit bodemkwaliteit	€ 18.236		
Saneringen niet Wbb-gevallen	€ 821		
Beleidsondersteuning	€ 3.980		
Ad-hoc advies bodem	€ 4.104		
Gemeentelijke taken Bodem (o.a. advisering bouwverg.)		€ 15.000	
Subtotaal gemeentelijke taken bodem	€ 227.211	€ 15.000	-
Gemeentelijke taken geluid			
Geluidsadvisering ihkv APV en Horeca ontheffingen	€ 25.000		
Beleidsondersteuning geluid	€ 2.052		
Ad-hoc advies geluid	€ 16.416		
Gemeentelijke taken Geluid (o.a. sanering verkeerslawaaai, geluidsbelastingsskaarten EU-richtlijn)			€ 48.017
Subtotaal gemeentelijke taken geluid	€ 43.468	€ 20.000	€ 48.017
Gemeentelijke taken lucht			
Beleidsondersteuning lucht	€ 1.990		
Ad-hoc advies lucht	€ 1.539		
Subtotaal gemeentelijke taken lucht	€ 3.529	-	-
Gemeentelijke taken Externe Veiligheid			
Ad hoc EV			€ 29.640
Subtotaal gemeentelijke taken Externe Veiligheid	-	-	€ 29.640
Milieu in RO plannen			
Beleidsondersteuning MR	€ 1.990		
Ad-hoc advies RO/RI	€ 8.000		
Integrale advisering RO/RI		€ 100.000	
Advisering RO/RI Geluid		€ 60.000	
Advisering RO/RI lucht		€ 10.000	
Advisering RO/RI EV		€ 5.000	
Coördinatie bodemonderzoek en -sanering		€ 400.000	
Subtotaal Milieu in RO plannen	€ 9.990	€ 575.000	-
Programma Omgevingsruimte bovengrond	€ 25.147	-	-
Programma Databeheer			
Databeheer bodem	€ 12.825		
Databeheer geluid	€ 25.000		
Databeheer lucht			
Databeheer EV			
Databeheer RVMK	€ 31.000		
Subtotaal Programma Databeheer	€ 68.825	-	-
Milieu en Ruimte Totaal	€ 378.170	€ 610.000	€ 77.657

Bijlage D. Themacontroles milieu

Naast de themacontroles, volgend uit de prioriteiten 2012 (zie hiervoor paragraaf 3.5), worden onderstaande themacontroles milieu uitgevoerd.

Themacontrole geluidsoverlast horeca

Dit zijn controles specifiek gericht op muziekgeluid bij voorgeselecteerde horeca inrichtingen. Het gaat om inrichtingen waar in de afgelopen 2 jaar een gegronde klacht (muziek) is vastgesteld en/of de inrichting waar vanuit de horecacontroles in 2011 een tekortkoming is geconstateerd tijdens de metingen.

Themacontrole E-PRTR

E-PRTR staat voor European Pollutant Release Transfer Register. Het is een verordening die sinds februari 2006 van kracht is. De verordening verplicht bepaalde bedrijven jaarlijks bij overschrijding van drempelwaarden hun emissies te rapporteren aan het bevoegde gezag. De rapportages worden getoetst en indien noodzakelijk zal bij het bedrijf een controle E-PRTR worden uitgevoerd. In de regio Zuid-Holland Zuid gaat het om 12 bedrijven waar B&W het bevoegd gezag is.

Themacontrole natte koeltoren

Themacontrole natte koeltoren is een aanvulling op de reguliere periodieke controles. Een natte koeltoren is een koelsysteem dat warm water koelt door verdamping van water. Het warme water is bijvoorbeeld afkomstig van luchtbehandeling voor gebouwen of van procesindustrie. Wanneer die koeltorens niet adequaat worden beheerd, is er een gezondheidsrisico voor de leefomgeving.

Themacontrole wasplaatsen autopoetsbedrijven

In de afgelopen jaren is opgevallen dat een groot aantal autopoetsbedrijven binnen onze regio geen autowasplaats hebben. Veelal wordt aangegeven dat de voertuigen elders worden gewassen of dat maximum 1 auto per week wordt gewassen, waardoor een vloeistofdichte wasplaats niet wordt voorgeschreven. Voordat een gebruikte auto echter kan worden gepoetst moet de carrosserie worden gewassen. Doelstelling van deze themacontrole is om alle autopoetsbedrijven te bezoeken en specifiek te controleren op het wassen van auto's. Het gaat dan om een visuele en administratieve controle van de eventueel aanwezige wasplaats. Hierbij wordt gecontroleerd of de wasplaats is goedgekeurd op vloeistofdicht en of de olie- benzineafscheider voldoet aan de regelgeving. Is er geen wasplaats aanwezig, dan zal op basis van de administratie worden gecontroleerd of er inderdaad maximaal 1 auto per week binnen de inrichting wordt gewassen (water- en schoonmaakmiddelen verbruik) of dat de auto's inderdaad elders worden gewassen (contract of boekhouding van wasplaats elders).

Themacontrole filterinstallaties autoschadeherstelbedrijven

Bij het spuiten van een motorvoertuig moeten de dampen die daarbij ontstaan worden afgezogen en worden gefilterd voordat ze naar de buitenlucht worden geëmitteerd. Voorgeschreven wordt dat de betreffende filters met regelmaat worden gereinigd of vervangen om te kunnen voldoen aan de emissie-eisen. Vanuit deze themacontrole wordt de staat van onderhoud van de betreffende installaties zowel visueel als administratief gecontroleerd. Daarbij zal worden nagegaan of de filters regelmatig worden vervangen en volgens de juiste wijze worden afgevoerd.

Themacontrole opslag/verkoop vuurwerk

De bedrijven die vuurwerk opslaan en verkopen aan particulieren worden driemaal gecontroleerd. Eenmaal wordt een preventieve controle uitgevoerd, waarbij de voorzieningen worden gecontroleerd. Worden vanuit deze controle tekortkomingen geconstateerd, dan heeft de inrichtinghouder de mogelijkheid om deze te herstellen voordat de opslag van het vuurwerk daadwerkelijk gaat plaats vinden. Tijdens de verkoopdagen zal tweemaal op verschillende tijdstippen het gebruik van de voorzieningen en de verkoop van het vuurwerk aan particulieren worden gecontroleerd.

Bijlage E. EV-controles

Naam Inrichting/locatie	Inrichting Straat	Inrichting Plaats
Sportboulevard	Fanny Blankers-Koenweg 10	Dordrecht
Slurink-Zwaans B.V. (bunkerschip)	Buiten Walevest t.o. nr. 1	Dordrecht
N.V. Eneco Beheer	Amstelwijckweg 16	Dordrecht
Wantijbad	Badweg 12	Dordrecht
Haan Oil Storage B.V.	Wieldrechtseweg 35	Dordrecht
Skippy Tankservice	Provincialeweg 8A	Dordrecht
Stedin N.V.	Kromme Zandweg 67A	Dordrecht
Den Hartogh Cleaning B.V.	Kamerlingh Onnesweg 23	Dordrecht
Service Station "Dokweg" (BP)	Dokweg 19A	Dordrecht
Texaco "De Zuidpunt"	Rijksweg A16	Dordrecht
Gebr. Moret B.V.	Baanhoekweg 20	Dordrecht
Restaurant de Merwelanden	De Bekramming 13	Dordrecht
Recreatiepark en Watersportcentrum de Biesbosch	Rijksstraatweg 186	Dordrecht
De Haan Minerale Oliën B.V. / IMO Wasstraat	Rijksstraatweg 28	Dordrecht
Stichting Zwembad "De Dubbel"	Gravensingel 102	Dordrecht
Kroonint Protective Coatings B.V.	Planckstraat 21	Dordrecht
Ashland Nederland B.V.	Wieldrechtseweg 39	Dordrecht
Evides waterleidingbedrijf	Baanhoekweg 7	Dordrecht
AKZONobel Functional Chemicals B.V.	Baanhoekweg 6	Dordrecht
Transterminal Dordrecht B.V.	Kreekweg 10	Dordrecht
Luijten-VVZ B.V.	Merwedestraat 140	Dordrecht
Transnational Blenders B.V.	Wieldrechtseweg 37	Dordrecht
Prorail B.V.	Burgemeester de Raadsingel	Dordrecht
BP Dubbeldam	Provincialeweg 11	Dordrecht
O.C.D. Nederland B.V.	Maxwellstraat 41	Dordrecht
Chempropack B.V.	Donker Duyvisweg 45	Dordrecht
Van der Wees Transporten B.V.	s-Gravendeelsedijk 100	Dordrecht
Pons Landbouwbedrijf B.V.	Zuidendijk 302	Dordrecht
Bezoekerscentrum "De Biesbosch"	Baanhoekweg 53	Dordrecht
SST Staalsnijtechniek B.V.	Bunsenstraat 95	Dordrecht
Quartzline B.V.	Daltonstraat 54	Dordrecht
BP Stadspolders	Provincialeweg 32	Dordrecht
Gebr. Van der Lee v.o.f.	Donker Duyvisweg 35	Dordrecht
Oefencentrum Safety Center Zuid-Holland	Spinel 100	Dordrecht

Bijlage F. Planning & Control Kalender 2012

#	2012		Planning & Control rapportages							Aantekeningen Planning & Control kalender rapportages gemeenten 2012
	Maand		M	D	W	D	V	Z	Z	
52	januari		26	27	28	29	30	31	01	Definitief jaarprogramma vastgesteld bij OZHZ
1			02	03	04	05	06	07	08	
2			09	10	11	12	13	14	15	
3			16	17	18	19	20	21	22	
4			23	24	25	26	27	28	29	
5	februari		30	31	01	02	03	04	05	
6			06	07	08	09	10	11	12	
7			13	14	15	16	17	18	19	Financiële rapportage gemeenten 1
8			20	21	22	23	24	25	26	
9	maart		27	28	29	01	02	03	04	Definitief eindrapportage 2011 ¹
10			05	06	07	08	09	10	11	
11			12	13	14	15	16	17	18	Financiële rapportage gemeenten 2
12			19	20	21	22	23	24	25	
13	april		26	27	28	29	30	31	01	
14			02	03	04	05	06	07	08	
15			09	10	11	12	13	14	15	
16			16	17	18	19	20	21	22	Financiële rapportage gemeenten 3
17			23	24	25	26	27	28	29	
18	mei		30	01	02	03	04	05	06	
19			07	08	09	10	11	12	13	
20			14	15	16	17	18	19	20	
21			21	22	23	24	25	26	27	Financiële rapportage gemeenten 4
22	juni		28	29	30	31	01	02	03	Definitief inhoudelijke voortgangsrapportage 1 (2012) ¹
23			04	05	06	07	08	09	10	
24			11	12	13	14	15	16	17	
25			18	19	20	21	22	23	24	Financiële rapportage gemeenten 5
26	juli		25	26	27	28	29	30	01	
27			02	03	04	05	06	07	08	
28			09	10	11	12	13	14	15	
29			16	17	18	19	20	21	22	Financiële rapportage gemeenten 6
30			23	24	25	26	27	28	29	
31	augustus		30	31	01	02	03	04	05	
32			06	07	08	09	10	11	12	
33			13	14	15	16	17	18	19	Financiële rapportage gemeenten 7

1
1

34		20	21	22	23	24	25	26	
35	september	27	28	29	30	31	01	02	
36		03	04	05	06	07	08	09	
37		10	11	12	13	14	15	16	
38		17	18	19	20	21	22	23	Financiële rapportage gemeenten 8
39		24	25	26	27	28	29	30	
40	oktober	01	02	03	04	05	06	07	Definitief inhoudelijke voortgangsrapportage 2 (2012) ¹
41		08	09	10	11	12	13	14	Start traject jaarprogramma 2013
42		15	16	17	18	19	20	21	Financiële rapportage gemeenten 9
43		22	23	24	25	26	27	28	
44	november	29	30	31	01	02	03	04	Concept jaarprogramma 2013
45		05	06	07	08	09	10	11	
46		12	13	14	15	16	17	18	
47		19	20	21	22	23	24	25	Financiële rapportage gemeenten 10
48	december	26	27	28	29	30	01	02	
49		03	04	05	06	07	08	09	
50		10	11	12	13	14	15	16	Definitief jaarprogramma 2013
51		17	18	19	20	21	22	23	Financiële rapportage gemeenten 11
52		24	25	26	27	28	29	30	
1	januari	31	01	02	03	04	05	06	

¹ Het streven is om twee weken voor het verschijnen van de definitieve rapportage een conceptrapportage gereed te hebben.